

Indenrigsministeren: Jeg finder det rigtig at udtale lige over for den høitærede Formand, at det Spørgsmaal, hvorom det her dreier sig, ikke er, hvor vidt det Lovforslag, der er indbragt her i Thinget, maa siges at staa i en aabenlys Modstrid mod Grundloven; i saa Fald vilde jeg søle mig fuldt forvisset om, at det ikke vilde være kommet til at foreligge her. Det forekommer mig imidlertid paa den anden Side, at naar et Forslag kommer til at foreligge, og det afhænger af en Fortolkning af et enkelt Ord's Udlægning, hvorvidt man maa sige, at det stemmer, om ikke med Grundlovens Ord, saa dog med dens Ånd, da maa man være fuldt berettiget til at gjøre sin Fortolkning gjældende og hente sine Argumenter deraf, om man finder, at den Fortolkning, som gjøres gjældende, finder Medhold i Lovgivningen eller ikke. Hvad der er udtalt fra min Side, vil saaledes aldrig noget Dørlig kunne indeholde en Sigtelse lige over for Formanden eller dette ærede Thing for, at der kunde komme til at foreligge Noget, der var i vitterlig Strid med Grundloven. Men det forekommer mig paa den anden Side, at man maa kunne forbeholde sig sin Ret til at bruge Argumenter, hentede fra Grundloven, for at kunne bevise et Lovforslags mere eller mindre gode Overensstemmelse med de i Grundloven nedlagte Tanker.

Berg: Naar jeg har omtalt en anden Form af det andet Stykke af § 1 som muligens mere acceptabel, saa er det ikke, fordi jeg har Tvivl om, at man jo nok kunde gaa ind paa den Form, der foreligger, men fordi vi have hørt baade under denne og den tidligere Forhandling, at der er adskillige ærede Medlemmer, som nære Tvivl om denne Forms Nødvendighed, og jeg derfor troede, at den anden Form vilde være mere acceptabel. Naar nu den ærede Minister mener, at heller ikke dette kunde være Tilfældet, fordi vi vilde komme ind paa Livet af Begrebet Eftergivelse, idet Loven var et Magtsprog, saa vil jeg tillade mig at bemærke, at Loven jo ikke behøver at opfattes saaledes, at den just er et Magtsprog. Loven er en Retfærdigheds- og Billighedsakt, som man paa en Gang udfører paa tusinde Kommunalbestyrelser's Vegne. Det kan hende, at En eller Anden kommer ind under denne Billighedsakt, som ikke burde komme ind derunder, idet han senere burde betale sin Gjæld, men en saadan Undtagelse kan i alt Fald ikke omstøde Reglen. Hensigtsmæssigheden indfører Reglen, og man kan ogsaa gaa ud fra, at disse Krav i visse Tilfælde maatte ligesaa let ville blive tilbagebetalte frivillig, som de efter den nu bestaaende Lovgivning blive tilbagebetalte, thi det er vel temmelig sjældent, det sker. Jeg kan altsaa ikke billige den Grund mod det af mig antydede Forslag, der blev fremsat af den ærede Minister, at det skulde betragtes som et Magtsprog; nei, jeg betragter det som en Billigheds-

fordring, vi udøve i Lovsform paa tusinde Kommunalbestyrelser's Vegne.

Indenrigsministeren: Jeg tror dog at maatte gjøre det ærede Medlem opmærksomt paa, at den Omstændighed, at det er en Billighedsakt, hvorom der er Tale, paa ingen Maade udelukker Begrebet Magtsprog; om det var en Retfærdighedsakt, udelukkede det jo aldeles ikke Begrebet Magtsprog. Naar Spøsteret affigter sin Kjendelse, saa er det et Magtsprog, hvori den udtaler Retfærdighed; det er en Retfærdighed, som sættes igjennem ved Magt, for saa vidt ikke Bedkommende, over hvem denne Akt er udtalt, skulde ville underkaste sig den frivillig. Billighed og Retfærdighed udelukke altsaa slet ikke Magtsprog, og det, at Billighedshandlingen udøves paa tusinde Kommunalbestyrelser's Vegne, forandrer jo ikke Sagen, det gjør jo kun Magtsproget mere omfattende og stort. Man paalægger tusinde Kommunalbestyrelser, naar 5 Aar ere forløbne, at staa en Streg over det Krav, som Kommunen har paa at faae refunderet den Fattigunderstøttelse, den har til Gode hos En, der ser sig i Stand til at tilbagebetale den. Man maa altsaa sige, at hverken den Omstændighed, at det er en Billighedsakt, der udøves, eller den Omstændighed, at det sker paa tusinde Kommuners Vegne, bevirker, at den ikke derfor bliver et Magtsprog.

Winther: Jeg vil kun bemærke, at det vistnok er uensigtsmæssigt at fortsætte videre; jeg tror ikke, at der kommer Noget ud af den Forhandling, der kan finde Sted idag, og det er vistnok bedre at vente, til de Forslag foreligger, hvorom der i sin Tid vil blive Spørgsmaal. Men jeg skal dog tillade mig at gjøre en Indvending imod den ærede Ministers Opfattelse, idet han nemlig saa stærkt betonedes, at Ordet eftergive skulde have en saadan frivillig Natur, at det vilde være urigtigt med Magt at tvinge Eftergivelsen igjennem, eller, kort sagt, at retablere Manden lige over for den Understøttelse, han havde faaet. Men, tillad mig, er dette da at give i den egentlige Betydning fra Kommunernes Side? De give Noget, som den Bedkommende efter Grundlovens § 84 har Ret til at fordræ; det er heller ikke den almindelige Betydning af at give. Men, som sagt, jeg synes ikke, at der kan komme Noget ud af Forhandlingen idag, og jeg for min Part finder mig paa egne og Medforslagstilleres Vegne ikke opfordret til at deltage videre i Forhandlingen idag, efter at vi bestemt have antydet den Maade, hvorpaa vi troede, at Sagen hensigtsmæssigt kunde ordnes. Hvad det Grundlovmæssige angaar, da er det naturligvis Noget, hvori jeg ikke skal blande mig; jeg skal kun bemærke, at man maa erindre, at Forslaget har passeret to Formænd, nemlig ogsaa Landsstingets Formand, idet det har været behandlet i Landsstinget, hvor der blev nedfat et